

A

e-ISSN: 2717-7378

NORMAL

ANLIK

DiJİTAL DERGi

K

PANDEMİ ZORUYLA
DİJİTALLEŞME

SAYI:3
KISIM:2

Madalyonun
öbür yüzü

Dijital Görünmez Kahramanlar

Deneyimli Teknoloji Gazetecisi Bülent Nevres yazdı.

36.7°

Pandemi zoruyla
dijitalleşme

COVID-19 kahramanlık kavramını da değiştirdi

Yazar: Bülent Nevres

Tüm dünya vatandaşları olarak şimdiye kadar karşılaştığımız en zorlu dönemlerden birinden geçiyoruz. Şu ana kadar binlerce can alan salgın, dünyanın birçok ülkesini etkiledi ve etkilemeye devam ediyor. Bu tür durumlara batı ülkelerine göre daha alışık olan uzak doğuda salgının etkileri biraz daha hafif olsa da özellikle Avrupa ve Amerika kıtalarında COVID-19 çok daha fazla etkili oldu. Çok gelişmiş olduğunu düşündüğümüz birçok ülkenin

bu gibi bir duruma hazırlıksız olduğunu ve çaresiz kaldığını gördük. Virüsün yayılmasını önlemek için dünyanın her yanında insanlar birbirlerine kenetlenirken birçok firma kendi işi olmasa da solunum cihazından maske üretimine kadar birçok alanda destek olmaya çalıştı. Ülkemizde de çeşitli yardım kampanyaları düzenlendi ve benzer şekilde yerli solunum cihazı üretilirken birçok tekstil fabrikası maske üretimi yapmaya başladı.

Diğer taraftan devletler de virüsün yaygınlaşmasını önlemek için insanları hem psikolojik hem de ekonomik açıdan etkileyen birçok önlem aldı. Sokağa çıkma yasakları konuldu, sosyal mesafe kuralları getirildi, zaruri olmayan iş yerleri kapatıldı, futbol ligleri durduruldu, okullar ve ibadethaneler kapatıldı. Öğrencilerin eğitimlerine devam edebilmeleri için online eğitim sistemleri hizmete alındı, işletmeler çalışanlarına evden çalışma olanağı tanıdı. Gazeteler, dergiler şirketlerin çalışanlarımızın sağlığı ve güvenliği için evden çalışma olanağı tanıdık haberleriyle doldu taşı

İşte bu noktada devreye teknoloji girdi. Teknoloji sayesinde öğrenciler öğrenimlerine internet üzerinden devam ederken

binlerce insan evinden çalışmaya başladı. Şirket sistemlerine uzaktan erişirken toplantılarını online araçlar üzerinden yaptılar. Birçok kişi nakit kullanımını bırakıp alışverişlerinde kredi kartı kullandı. Şimdiye kadar kartının temassız özelliğini kullanmayan ya da hiç online alışveriş yapmamış birçok kişi temassız ve online ödemeye döndü. Online yayın platformları da aldı başını gitti. İnternet üzerinden dizi ve film izleyenlerin sayısı ve trafiği inanılmaz bir şekilde arttı. Birçok platform yayın kalitesini düşürmek durumunda kaldı. Aslına bakarsanız şu anki teknolojiler olmasaydı bu kadar insanı eve kapatmak mümkün olmazdı. COVID-19 nedeniyle neredeyse durma noktasına gelen dünyanın kriz döneminde en büyük yardımcısı kısacası teknoloji oldu. Günlük yaşam, iş hayatı, eğitim, sağlık, ticaret ve birçok alan teknoloji sayesinde devam etti.

**Aslına bakarsanız
şu anki teknolojiler
olmasaydı bu
kadar insanı eve
kapatmak mümkün
olmazdı.**

Madalyonun öbür yüzü: Görünmez kahramanlar

Salgının başlamasıyla birlikte tüm dünyada ve ülkemizde evde kalın çağrıları yapıldı ve sonrasında da sokağa çıkma kısıtlamaları başladı. Bu noktada birçok kişi evinden çalışmaya, öğrenciler öğrenimini evinden devam ettirdi. Birçok kişi de sokağa çıkamadığı için evde internet üzerinden oyun oynamak ya da film izle-

mek gibi eğlence buldu kendine. Telekom operatörlerinin yaptıkları açıklamalara göre salgın öncesi ve sonrasında internet trafiğinde gün içerisinde yüzde 50'yi aşan bir artış yaşandı. Akşam ise bu artış yüzde 35'e ulaştı. Ödeme sistemlerine baktığımızda ise TEPAV'ın paylaştığı bilgilere göre mayıs ayında kredi kartı ve banka kartlarıyla yapılan ödemeler yüzde 44 artış gösterdi. Nakit harcamalarda büyük düşüş yaşandı. Zoom üzerinden yapılan toplantıların ve görüşmelerin süresi milyonlarca saate ulaştı.

**Hastaneye gittiğimizde,
kapımıza gelen
siparişi teslim alırken
kredi kartıyla ödeme
yaptığımızda, online
alışveriş yaptığımızda,
video konferans
yaparken, uzaktan
eğitim alırken onları
hiç görmüyoruz, işte bu
yüzden onlara görünmez
kahraman diyoruz.**

Dünyada günlük yaşam ve iş hayatı devam etti etmesine ama arka planda günlük yaşamın ve hayatın kesintisiz bir şekilde devam etmesi için gece gündüz çalışan, günlerce hatta haftalarca evine gidemeyen insanları da unutmamak lazım. Sadece sağlık sektöründe değil bilişim ve diğer sektörlerde binlerce insan hayatın devam etmesi için var gücüyle çalışmaya devam etti.

Biz evimizde rahat rahat video konferansımızı yaparken, film izlerken, eğitim alırken, online alışverişimizi yaparken bu insanlar dışarıda sistemlerin çalışır durumunda kalmasını sağlamak için büyük çaba gösterdiler. Biz onları görmesek de onlar arka planda canla başla çalışarak sistemleri ayakta tuttular ve hayatın kesintisiz bir şekilde devam etmesine olanak tanıdılar.

Hastaneye gittiğimizde, kapımıza gelen siparişi teslim alırken kredi kartıyla ödeme yaptığımızda, online alışveriş yaptığımızda, video konferans yaparken, uzaktan eğitim alırken onları hiç

görmüyoruz, işte bu yüzden onlara görünmez kahraman diyoruz. Aslında hepsi birer süper kahraman. COVID-19 kahramanlık kavramını da değiştirdi, artık üç beş tane kahraman yok, binlerce kahraman var.

Telekom operatörlerinin yaptıkları açıklamalara göre salgın öncesi ve sonrasında internet trafiğinde gün içerisinde yüzde 50'yi aşan bir artış yaşandı. Akşam ise bu artış yüzde 35'e ulaştı.

Marketlere, mağazalara girerken kapılarda bizi içerideki insan sayısını ve içeri girip girmememiz gerektiğini gösteren ekranlar karşılayacak. Hatta havaalanları ve alışveriş merkezleri gibi kalabalık yerlerin tuvaletlerinde bile bu tür ekranlar olacak.

Salgın sonrasında da teknoloji önemini devam ettirecek

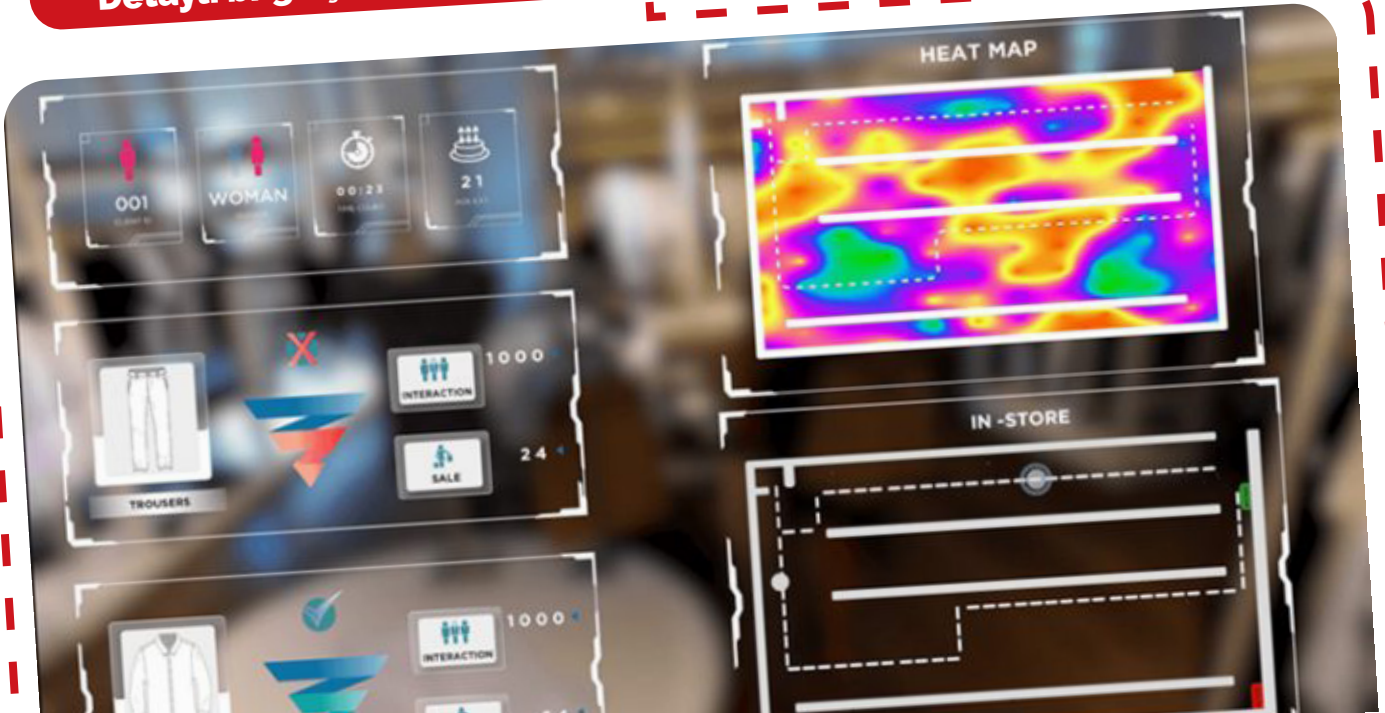
Salgının etkisinin azaldığı çeşitli ülkelerde normalleşme süreci başlıyor. Bu normalleşme sürecinde de teknolojinin yeri çok büyük. Normalleşme diyoruz ama aslında "yeni normal" adı verilen yeni bir sürecin içindeyiz. Yeni bir döneme girdiğimiz bu süreçte de teknolojinin yeri çok önemli.

Alışveriş merkezlerinden havaalanlarına, okullara, ibadethanelere, ulaşım araçlarına kadar uymamız gereken birçok yeni kural bulunuyor. Örneğin birçok yerde maske takılması zorunlu hale geldi. Hatta birçok şehirde artık açık alanlarda dahi maske takılması gerekiyor.

Yerli girişim Udentify, market doluluk oranını ölçecek ve 1 metre kuralına uyulmadığında uyaracak

Koronavirüsle (COVID-19) mücadele kapsamında İçişleri Bakanlığı genelgesiyle, marketler başta olmak üzere tüm perakende sektörüne müşteri sınırlaması ve sosyal mesafe kuralı getirildi.

Detaylı bilgi için tıklayınız

Mağazalara, alışveriş merkezlerine ve diğer birçok yere girerken insanların ateşi ölçülüyor. Kapalı alanlarda aynı anda içeride bulunan insan sayısı kısıtlanıyor. İşte bu noktada da teknoloji devreye giriyor. Alışveriş merkezlerinde, mağazalarda hatta işyerlerinde elinde ateş ölçerle bekleyen güvenlik çalışanının yerini termal kameralar alacak. Yine markette veya mağazada aynı anda bulunan insan sayısını tespit etmek için de üç boyutlu kameralar ve sensörler kullanılacak. Marketlere, mağazalara girerken kapılarda bizi içerideki insan sayısı-

nı ve içeri girip girmememiz gerektiğini gösteren ekranlar karşılayacak. Hatta havaalanları ve alışveriş merkezleri gibi kalabalık yerlerin tuvaletlerinde bile bu tür ekranlar olacak.

Diğer taraftan alışkanlıkları değişen insanlar online alışverişe ve kredi kartıyla alışverişe devam edecek. Birçok şirket artık isteyen çalışanlarının evden çalışmaya devam edebileceğini açıklıyor. Kısacası teknoloji COVID-19 sonrasında da önemini koruyacak, görünmez kahramanlara düşen iş ise daha da artacak.

Bülent Nevres

1996 yılından bu yana bilişim dünyası ve yeni teknolojiler alanında içerik üreten Bülent Nevres, yayıncılık hayatına 1997 yılında bilişim dünyasının önde gelen yayınlarından PCWeek'te başladı. Daha sonra eWeek adını alan dergiden 2001 yılında ayrılan Nevres, Cisco Systems'de dijital projelerden sorumlu olarak iş hayatına devam etti. 2008 yılında Ünite İletişim'le PR dünyasına adım attı ve daha sonra PR alanındaki çalışmalarını İz İletişim'de devam ettirdi. PR hayatı boyunca Turkcell ve Superonline gibi birçok teknoloji şirketine hizmet verdikten sonra 2013 yılında tekrar yayıncılığa dönerek BTHaber'in yazı işleri müdürlüğü görevini üstlendi. 2017 yılının başında BTHaber'den ayrılan Nevres, bu tarihten bu yana teknoloji alanında birçok şirkete içerik konusunda destek vermeye devam ediyor.

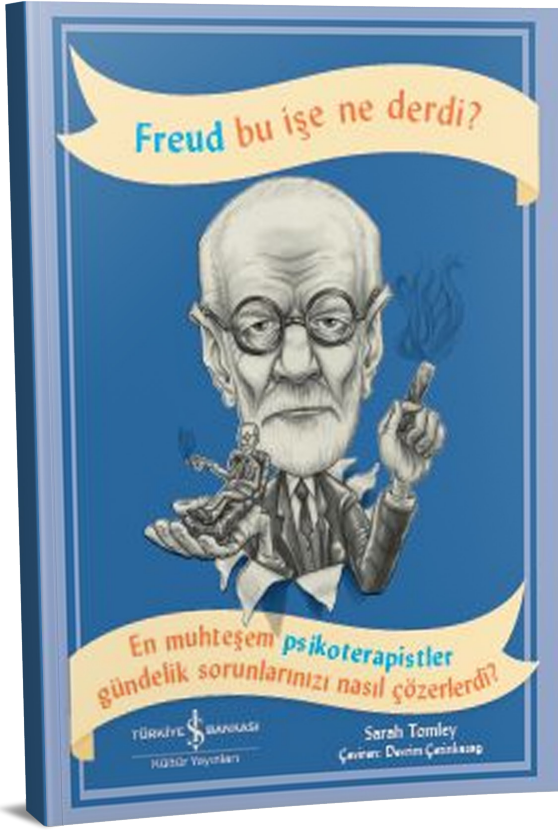

KİTAP KÖŞESİ

Merve Okçuoğlu merokcu@gmail.com

Yeni normal: Şükürler olsun!

İçe dönüklerin zaten alışkın olduğu, dışa dönüklerin ise -en azından bir kısmının- koşullarına yeni yeni alıştığı bir dönemdeyiz halen. İkinci grubun bir kısmı, hayattaki bazı alışkanlıklarından ödün verdi ama öte

tarafıta hayatındaki her şey için de şükreder hale geldi. Şehirde yaşayan kesim işlerini "ücretli" yaptırıyordu. Öyle ya; ofiste çay-kahve getiren, götüreren birine ihtiyaç vardı, evde temizliğe zaman yoktu, eve de bir "kadın" geliyordu. Şimdi bu işleri evimizde kendimiz yapıyoruz, ofislerine dönenler ne kadar kendileri yapıyor, bilinmez... Kimine zor geldi bu işleri yapmak; kimi içinse "şükretmek için" bir vesile oldu. Bu anlamda "ücretli bağımlılık"tan kurtulanlar oldu. Kimilerinde evde çalışırken, diğer tarafıta ev işi yapmak anksiyete yarattı. Ancak yine de online siparişlerimizi verdik; "ücretli çalışanlar"ı kapımıza kadar getirdik. Bir tık uzağımızda da olsa!

Sarah Tomley depresyon, anksiyete ve bağımlılık kaynaklı davranışlar üzerine çalışan bir psikolog. Tomley'nin; çevirisini Devrim Çetinkasap'ın yaptığı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'ndan çıkan ve on üç dile çevrilen Freud bu işe ne derdi? En muhteşem psikoterapistler gündelik sorunlarınızı nasıl çözerlerdi? isimli kitabı, genç bir disiplin sayılan psikolojinin temel ilkeleri çerçevesinde gündelik hayatımızın sorularını yanıtlıyor.

Bu sorular aslına bakılırsa yolda yürürken, sabah kalktığımızda aynaya bakarken zihnimizden geçen sorular... Freud bu işe ne derdi?'yi özel kılan ise, içerik itibarıyla bize kendimizi göstermesi ve ayna tutması. Bu özelliği kitabı, "içeride" okunması bir kitap haline getiriyor. Kitapta; başta Freud olmak üzere, psikolojinin Carl Jung, Abraham Maslow, Aaron Beck, Albert Ellis gibi önde gelen isimleri kendi başına takılanlara, elli yaşında

Ferrari almak isteyenlere, kilo veremeyenlere, her akşam dizi izleyenlere, marka takıntısı olanlara, her işi son dakikaya bırakanlara dair farklı görüşler sunuyorlar. Kimimiz hala evlerinde, kimimiz "dönüşümlü" ofislerine dönmüş, kimimiz de tam zamanlı ofislerine dönmüş durumdayız ancak geriye dönüp baktığımızda bu süreci "içeride" geçirdiğimizin bilincindeyiz. Artık geri dönülemez bir yerdeyiz.

Tomley'nin de söylediği gibi "hayır" demeyi öğrenmeli insan. Manadan azalmamak için,

**Yenilik icat
edin siz de.**

ANLIK NORMAL MÜZİK

Sezen Aksu - Şarkı Söylemek Lazım

ANLIK

NORMAL
DİJİTAL DERGİ

Normal bir dijital dergi

Normal olan, boş kalınca bir şeyler okumak
Bazı anlarda da en önemli ihtiyaç doğru bilgiyi okumak
Okumak normal ama, sıradan olmamalı
Anlık ortaya çıkan bilgi ihtiyacını normal bir şekilde karşılamak istedik
Bilgi vermek dışında tek derdimiz var, normal olmak, normalleşebilmek.
Sıradanlaşan anormallikleri anlatabilmek.
Normal derken ne kastettiğimizi aşağıda kısaca özetlemeye çalıştık ancak,
daha da kısası, ideolojik körlük barındırmayan demek yeterli.
Bu anlık bu kadar...

NEDEN ANLIK?

Şu anda neye ihtiyaç varsa ona cevap verdiği/vereceği için...
Anın ihtiyacı olan bilgileri içerdiği için...
O anlık ruh halimizin yansıması...
veya o anlık tepkimiz...

NEDEN NORMAL?

Normal olanın, olması gerekenin eksikliğini çektüğümüz için...
Popüler olan normal olandan uzaklaştığı için...
Popüler olana dair konuşulanlar normal olmaktan çıktığı için...
Moda, trend kelimelerinin tarif ettiği şeyler normallikten çok uzaklaştığı için...
Sıradanlaşan anormallikleri fark etmek gerektiği için...
Marjinallik normal sanılmaya başladığı için...
Normal olanlar, kendini marjinal sanmaya başladığı için...
Normal olanlar sesini kesip konuşmadığı için...
Marjinaller konuşup normalleştiği için...
Anormalin normalleşmesini anlatabilmek için...
Anormalliğin sıradanlaşması normal olmadığı için...
İdeolojik körleri okumaktan sıkıldığımız için...

KÜNYE

Sahibi

Aabir Yayın Dağıtım Danışmanlık Eğitim ve
Araştırma Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Genel Yayın Yönetmeni
Hilmi Atıl Ünal

Görsel Tasarım:
Serkan Korkmaz / Lagalugacılar

Dijital Altyapı ve Uygulama:
Lagalugacılar
www.lagalugacılar.com

İletişim Adresi

Kısıklı Mahallesi, Alemdağ Caddesi,
No:60 F Blok, Daire 7
Üsküdar / İstanbul

Tel: +90 0216 521 60 11
Email: info@normaldergi.com

Aabir Yayın Dağıtım Danışmanlık Eğitim ve
Araştırma Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi
Ticaret Sicil No: 930524
Vergi Dairesi: Ümraniye VD.
Vergi No: 0012081908
Mersis No: 0001208190800001